

ชื่อเรื่อง	แนวทางการพัฒนาผืนป่าแก่งกระจานในการเตรียมความพร้อมสู่ มรดกโลกทางธรรมชาติ
ผู้ศึกษาค้นคว้า	ศิริวิชญ์ สุประดิษฐ์, อนุกุล จันทร์จรัส
ที่ปรึกษา	ดร. ละเอียด ศิลาน้อย
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศศ.ม. สาขาการจัดการโรงแรมและการ ท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2552
คำสำคัญ	ผืนป่า แก่งกระจาน มรดกโลกทางธรรมชาติ

บทคัดย่อ

การศึกษางานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาผืนป่าแก่งกระจานในการเตรียมความพร้อมสู่มรดกโลกทางธรรมชาติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ประการ ประการแรกเพื่อเปรียบเทียบคุณสมบัติของผืนป่าแก่งกระจานกับข้อกำหนดของอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางธรรมชาติ ประการที่ 2 เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการปรับปรุงผืนป่าแก่งกระจานสู่การขึ้นมรดกโลกทางธรรมชาติ และประการสุดท้ายเพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาผืนป่าแก่งกระจานในการเตรียมความพร้อมสู่มรดกโลกทางธรรมชาติ

วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาจากกลุ่มเจ้าหน้าที่ ของผืนป่าแก่งกระจานและ ผืนป่า โดยขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยจะศึกษาอยู่ที่กลุ่มละ 30 คน โดยใช้กฎที่ปฏิบัติสืบเนื่องกันมา (Rule of Thumb) ที่กำหนดขนาดตัวอย่างที่ 30 ซึ่งจะทำให้รูปการแจกแจงเข้าใกล้โค้งปกติได้ดีที่สุด และศึกษาจากกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับภาระงานของผืนป่าแก่งกระจาน แต่ขนาดกลุ่มตัวอย่างไม่ชัดเจนผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ไปจนกว่าจะได้ข้อมูลซ้ำ ประมาณการไว้ที่ 30% ของประชากรทั้งหมด รวมถึงศึกษาจากคณะกรรมการมรดกโลก ซึ่งคณะกรรมการทั้งหมดมี 19 ท่าน ดังนั้นผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ไปจนกว่าจะได้ข้อมูลซ้ำ ประมาณการไว้ที่ 30% ของประชากรทั้งหมด โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยในการวิจัยครั้งนี้ทางผู้วิจัยเลือกใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยศึกษาผลการวิจัยต่างๆที่มีอยู่ก่อนหน้าเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างคำถามในการสัมภาษณ์ (แบบสัมภาษณ์) โดยมีการกำหนดข้อคำถามไว้ล่วงหน้าและในการสัมภาษณ์ผู้ตอบแต่ละคนจะต้องได้รับการถามเช่นเดียวกันและในลำดับขั้นตอนเดียวกัน เนื่องจากเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาพบว่า ด้านทรัพยากร กลุ่มป่าแก่งกระจานมีความโดดเด่นและความสำคัญด้านถิ่นที่อาศัยของชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ที่ถูกรักษาและเป็นเป้าของการอนุรักษ์ระดับโลก ตลอดจนเป็นพื้นที่ที่สำคัญต่อการอนุรักษ์ในถิ่นของความหลากหลายทางชีวภาพสูง รวมถึงพบชนิดพันธุ์พืชที่มีคุณค่ายิ่งด้านการอนุรักษ์และวิทยาศาสตร์ เป็นแหล่งรวมความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งความหลากหลายทางพันธุกรรม ความหลากหลายทางชนิดพรรณ และมีความหลากหลายของระบบนิเวศ ซึ่งตรงกับกฎเกณฑ์ ข้อ 10 เมื่อเทียบกับกฎเกณฑ์ของมรดกโลกด้านการจัดการพื้นที่ได้มีแผนแม่บทการบริหารจัดการที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพเพื่อการอนุรักษ์อย่างแท้จริง มีการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่ การกำหนดเขตทนทานและอ่อนไหวต่อการเสื่อมสภาพของพื้นที่ การกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว มีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการจัดสภาพภูมิทัศน์ ได้มีการออกแบบสิ่งต่าง ๆ ต้องเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งทางด้านโครงสร้างและการใช้งาน โดยพิจารณาถึงการกำจัดของเสีย สิ่งปลูกสร้างไม่เด่นกว่าสภาพแวดล้อมธรรมชาติใช้วัสดุท้องถิ่น มีการสร้างสิ่งจำเป็นพื้นฐานเท่าที่จำเป็น มีระบบเฝ้าติดตาม เฝ้าระวังและตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม มีมาตรการแก้ไขและป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดซ้ำ มีการประชุมทบทวนการบริหารจัดการ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของการท่องเที่ยว มีการฝึกอบรมบุคลากรของอุทยานฯ ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน มีการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว มีส่วนร่วมในการบริการนักท่องเที่ยว มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของอุทยานแห่งชาติ เพื่อช่วยดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์และคุณค่าทางวัฒนธรรมท้องถิ่นในการท่องเที่ยว ด้านการจัดการมลภาวะ มีการจัดคุณภาพน้ำ ให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน โดยพิจารณาจากค่าปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ โคลิฟอร์มแบคทีเรียและสารตกค้าง มีการจัดการขยะมูลฝอย โดยจัดให้มีจำนวนถังขยะเพียงพอที่ตั้งเหมาะสม และมีรูปแบบการกำจัดขยะที่ถูกวิธี มีจำนวนถังขยะเพียงพอ ที่ตั้งที่เหมาะสม มีป้ายเตือนเกี่ยวกับการทิ้งขยะ ขอความร่วมมือนักท่องเที่ยวให้ลดการนำขยะเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว แจกถุงขยะให้นักท่องเที่ยว เข้มงวดไม่ให้นักท่องเที่ยวส่งเสียดังในเวลากลางคืน มีการจัดพื้นที่ที่จอดรถอย่างเหมาะสม